GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL

Alapvető élelmiszerek árának csökkentése érdekében lép fel a GVH

Budapest, 2025. január 30. – Újabb lépéseket tesz a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az áremelkedések visszaszorítása érdekében. Rigó Csaba Balázs, a GVH elnöke felszólító levelet küldött több – alapvető élelmiszerek termelőit és feldolgozóit tömörítő – érdekképviseleti szervezethez. A nemzeti versenyhatóság álláspontja szerint az érdekképviseleti szervezetek által rendszeresen kiadott áremelési közlemények sérthetik a tisztességes piaci versenyt és fokozzák az inflációs nyomást. Mindemellett a GVH figyelemmel kíséri az egyes termékláncokban – például a tojás vagy tejtermékek esetében – tapasztalható piaci folyamatokat és indokolt esetben beavatkozik.

Több élelmiszerpiaci érdekképviseleti szervezet esetében is általános gyakorlattá vált, hogy olyan tartalmú közleményeket adnak ki, melyek szerint némely termékek árának emelése szükséges. Egyes közleményekben százalékosan, illetve nominálisan is megjelölték, hogy milyen mértékű termelői, illetve feldolgozói áremelés lenne indokolt bizonyos alapvető élelmiszerek esetében.

A GVH elnöke arra hívta fel több érdekképviselet figyelmét, hogy az alkalmazott gyakorlat feltételezhetően egységes árképzéshez vezethet, illetve fokozhatja az inflációs nyomást. Rigó Csaba Balázs a felszólító levelekben azt írta, hogy az alapvető élelmiszerek árainak emelkedése, illetve az érdekképviseletek által időszakonként kiadott, áremelésre javaslatot tevő, illetve azt szükségesnek minősítő közlemények között feltételezetten ok-okozati összefüggés áll fenn. Mindezek alapján *„a közlemények kiadása olyan összehangolt áremelkedéshez vezethetett, amely a versenytörvény hatálya alá eshet, és különösen inflációs piaci környezetben okozhat olyan összehangolt árpolitikát, amely szembe megy az önálló piaci döntések kialakítására vonatkozó kritériummal”* – világított rá a GVH elnöke.

Mint írta a vállalkozások közötti megállapodások versenyjogi megítélésének kiindulópontja, hogy a vállalkozások piaci döntéseiket önállóan hozzák meg, mellőzve a versenytársakkal összehangolt piaci magatartást. *„Az érdekképviseleti szervek által tett nyilvános nyilatkozatok és kiadott közlemények, amelyek a tagok jövőbeni áremelésére és annak javasolt mértékére vonatkoznak, illetve konkrét árképzési stratégiákat is tartalmaznak, feltételezhetően sértik a versenytörvény* 11. § (1) és (2) *rendelkezéseit”* – mutatott rá Rigó Csaba Balázs.

A GVH elnöke ezért megfontolásra javasolta az egyes élelmiszerpiacokat érintő információcsere, illetve közleménykiadási gyakorlat felülvizsgálatát, és oly módon történő módosítását, amely versenybarátabb módon érvényesíti a termelői, illetve feldolgozói érdekeket, és nem vezet összehangolt áremelésekhez, tekintettel arra, hogy ezek a fogyasztói árak jelentős emelkedését is okozhatják.

A versenytörvény 36. § (4a) bekezdés a) pontja alapján a felszólító levél nem jelenti a jogsértés megállapítását. Az ilyen levelek célja az, hogy a Gazdasági Versenyhivatal elnöke a jogkövető magatartás elősegítése érdekében aggályait jelezze a fent ismertetett piaci magatartással összefüggésben. A felszólítottnak lehetősége van arra, hogy önkéntes válaszadás keretében 60 napon belül jelezze a GVH részére a felszólító levélben foglaltakkal kapcsolatos álláspontját, különösen, hogy milyen lépéseket tett vagy kíván tenni a jogkövető magatartás helyreállítása érdekében.

A felszólító levél ugyanakkor lehet súlyosbító tényező is abban az esetben, ha a tiltott magatartás nem szűnik meg és az ellen a Gazdasági Versenyhivatal – hatáskörének keretei között – fellép. Amennyiben versenyfelügyeleti eljárásban bebizonyosodik, hogy az eljárás alá vont nem jogszerű magatartást folytatott, akár jelentős bírságra is számíthat (az előző éves nettó árbevétel maximum 13%-ára).

1026 Budapest, Riadó u. 1-3. E-mail: sajto@gvh.hu

A felszólító levél jogintézményét szabályozó versenytörvényi rendelkezések 2023. január 1-jén léptek hatályba. A GVH elnöke 2024-ben 53 esetben élt ezzel az eszközzel.

A nemzeti versenyhatóság a magyar fogyasztók védelme érdekében – a hazai vállalkozások érdekeit is szem előtt tartva – folyamatosan nyomon követi az egyes termékláncokban jelentkező piaci folyamatokat. Így a mostani intézkedésekkel érintett termékek piacai mellett a tejtermékek piacán tapasztalható jelenségeket is figyeli és szükség esetén kész beavatkozni. Mindemellett a GVH által működtetett online Árfigyelő rendszer hamarosan újabb termékkategóriákkal bővülhet, ezzel is hozzájárulva az élelmiszerárak kordában tartásához.

GVH Közszolgálati kommunikációs Iroda

További információ:

Horváth Bálint, kommunikációs vezető +36 20 238 6939

Gondolovics Katalin, sajtószóvivő +36 30 603 1170